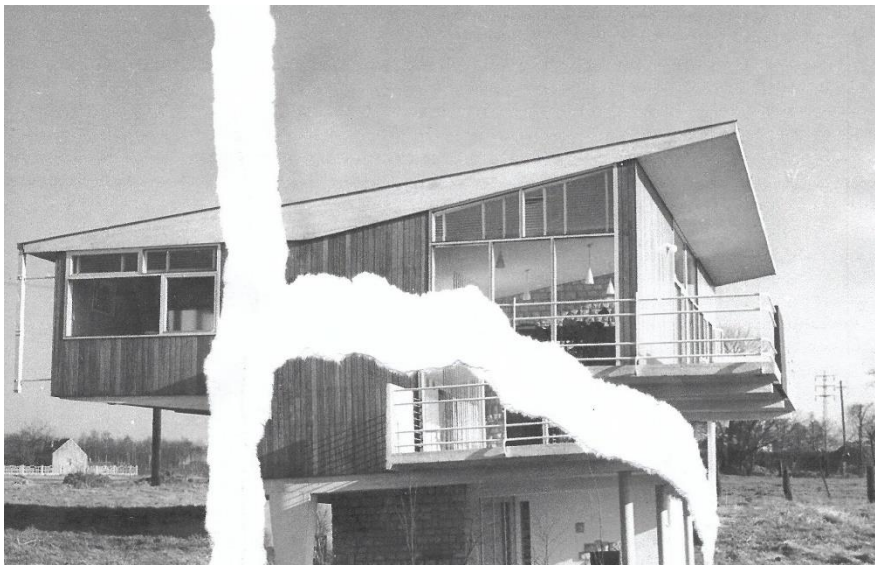

IN MEMORIAM
Woning Vaeck (1956-2023)

In *De Standaard* van 3 mei verscheen het artikel "Modernistische Woning Vaeck half in puin ondanks sloopverbod". Burgemeester Veerle Geerinckx (N-VA), van de zelfde partij van minister Matthias Diependaele voor Onroerend Erfgoed, had toch moeten inschatten dat de opdrachtgever van de nieuwbouw het pand uit 1956 kost wat kost wil slopen. De afbraak gebeurde **COMPLEET ONWETTELIJK. Ik schreef op 30 maart een brief naar mevrouw Geetinckx en ook deze week. Wat ik haar schreef staat hier onderaan.**

IN MERORIAM
Woning Vaeck (1956-2023)

Gemeentebestuur Zemst-Hofstade
t.a.v. Veerle Geerinckx, Burgemeester

De Griet 1, 1980 Zemst

Geachte Mevrouw,

Op 30 maart schreef ik U met de vraag om bij hoogdringendheid de slopingsaanvraag te weigeren voor woning Vaeck in Hofstade van architect Roger De Winter, een bijzonder werk uit de jaren '50 in Vlaanderen. Het is niet omdat de woning niet op de monumentenlijst staat

dat zij vogelvrij is en zomaar kan worden afgebroken. Een gemeentebestuur geeft een slopings- en bouwvergunning wat U de mogelijkheid heeft om in te grijpen. Dit is toch glashelder! Of informeert uw diensten niet voor het nemen van een beslissing?

DE STANDAARD WOENSDAG 3 MEI 2023

Modernistische Woning Vaeck half in puin ondanks sloopverbod

ERFGOED Er was beroep aangetekend tegen de sloop van de modernistische Woning Vaeck in Zemst. Toch liet de eigenaar een grijpkraan los op het pand. 'Dit waren wel degelijk structurele werken', zegt de burgemeester van Zemst.

De Woning Vaeck, aan de Vaartdijk in Zemst, is een van de eerste huizen die de gereputeerde modernistische architect Roger De Winter in 1956 realiseerde. Toen de gemeente er eind maart een sloopvergunning voor uitreikte, ontstond er protest tegen de afbraakplannen. Buurtbewoners en erfgoedliefhebbers startten een petitie die door meer dan vierduizend mensen ondertekend werd.

Half april verklaarde de provincie Vlaams-Brabant twee van de bezwaarschriften ontvankelijk. Ze liet weten binnen de zestig dagen een definitief antwoord te zullen formuleren. In afwachting daarvan werd de sloopvergunning geschorst. De eigenaar van de woning mocht al die tijd niet overgaan tot verdere uitvoering van de werken.

Zo lang heeft de eigenaar niet gewacht. Vorige week vrijdag werden er werkzaamheden aan het huis gesignaleerd. Die hadden betrekking op de verwijdering van asbestplaten. Gealarmeerd door

De Standaard van 3 mei 2023 met een artikel van Geert Sels.

Dank zij de inzet van DOCOMOMO België en andere personen en instanties werd gewezen op dit hedendaags erfgoed. U weet ook goed dat het slopen van een woning van deze omvang in één weekend of op twee dagen kan plaatsvinden. Dat de eigenaar toch de opdracht gaf aan een slopingsbedrijf om tot actie over te gaan terwijl een beroepsprocedure liep is **COMPLEET ONWETTELIJK**. Wat zal het gemeentebestuur doen? De eigenaar gelijk geven of eisen dat hij de woning moet heropbouwen? Ik zie reeds de juridische argumenten die volgen. De aannemer zal het steken op de eigenaar en omgekeerd. Ondertussen is de wandaad gepleegd.

Gezien deze zware juridisch inbreuk kan Zemst enkel een heropbouw eisen en zeker geen nieuwe bouwvergunning afleveren voor een nieuw project. Hopelijk zal het Gemeentebestuur het Provinciebestuur duidelijk maken dat de eigenaar echt over de schreef is gegaan.

Twee jaar geleden gaf de RIBA (Royal Institute of British Architects / Londen) mij een onderscheiding voor mijn inzet voor het hedendaags patrimonium. Zemst komt zeker in de picture van de internationale architectuurpers. Niet als voorbeeld van hoe men met respect omgaat met bouwkundig erfgoed maar door een terreuraanslag die werd gepleegd.

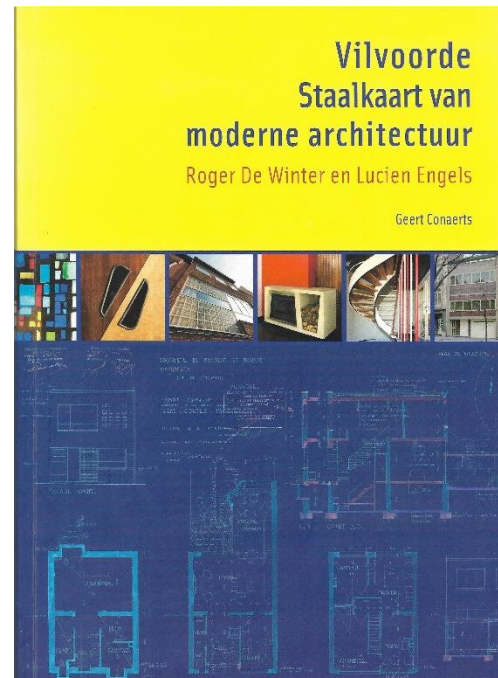

Woning Vaeck, Hofstade, de eerste villa ontworpen door architect Roger De Winter, 1956.
Archief Paul De Winter, Vilvoorde

gesteld dat de realisaties van Engels een zekere flou artistieke over zich hebben, soms uitbundiger zijn, terwijl de architectuur van De Winter vaak grondiger bestudeerd en geraffineerder in de uitwerking is. Toch blijft ook deze tegenstelling beide architecten onrecht aandoen. Ze is zeker niet absoluut, aangezien projecten van de één soms bijna intuïtief aan de ander kunnen worden toegeschreven. Zo wijst Mil De Kooning de woningen Marissens [5] en Peeters [7] impliciet toe aan Lucien Engels omwille van de aanwezige sculpturale elementen, terwijl recent aan het licht gekomen historische documenten net het tegendeel aantonen. Ook aan de gevelopbouw van de woningen Libeer [15] en Spruyt [16] bijvoorbeeld, twee gelijktijdig ontworpen panden op identieke percelen in dezelfde straat, is erg moeilijk af te lezen wie van beiden voor het ontwerp tekende.⁴

Een vergelijkend waardeoordeel uitspreken doet de eigenheid van beide architecten oneer aan. De werken van zowel De Winter als Engels zijn meestal gekenmerkt door het zoeken naar zeer precieze evenwichten. Er wordt naar gestreefd om alle elementen van de architectuur in een uitgebalanceerde interactie met elkaar te brengen. Of dit proces, dat uiteindelijk in een ontwerp resulteert, zich zuiver rationeel of veeleer intuïtief voltrekt, doet eigenlijk niet ter zake. Er is steeds gezocht naar evenwicht tussen esthetiek en functionalisme, tussen concept en woonplezier, tussen de universele verworvenheden van het modernisme en de individualiserende accenten.

26

Publicatie uit 2010 uitgegeven door Provincie Vlaams-Brabant & Peeters betreffende het oeuvre van de architect De Winter & Engels. Op pagina 26 een foto van de woning in Hofstade. Deze publicatie moet zeker beschikbaar zijn in de bibliotheek of dienst cultuur van de gemeente Zemst. De opmerking maken dat men niets wist moet men zeer betwijfelen. Veerle Geerinckx kan dit nog steeds bestellen bij de Provincie. Maar haar partij wil de Provincies weg, en ook interessant erfgoed.

Met 45 jaar kennis van architectuurproductie in Vlaanderen en verschillende publicaties wil ik benadrukken dat de woning in Hofstade van architect Roger De Winter een uitzonderlijke creatie is. Het werk komt voor in verschillende publicaties, zelfs uitgegeven door de Provincie Vlaams-Brabant die U zeker kon raadplegen in jullie bibliotheek.

Met hoogachting,

Marc Dubois, architect HonF RIBA
Holstraat 89, B - 9000 Gent Belgium
Tel.: 09/225.02.16 / GSM: 0475/49.27.47
e-mail: marc.dubois@pandora.be / www.marcdubois.be